

Česká republika

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Bohuňovice, okres Olomouc

Pod lipami 210, 783 14 Bohuňovice

Identifikátor školy: 600 140 962

Termín konání orientační inspekce: 6. - 7. a 9. květen 2003

Čj.:	132 195/03-011032
Signatura:	om2cw114

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Bohuňovice, okres Olomouc byla dle zřizovací listiny čj. ZO-3/III/8/2003 ze dne 13. března 2003 s účinností od 1. prosince 2002 zřízena jako příspěvková organizace obce Bohuňovice.

Základní škola sdružuje:

- Základní školu s kapacitou 442 žáci
- Školní družinu s kapacitou 50 žáků
- Školní jídelnu s kapacitou 400 jídel

V informačním výpisu ze sítě škol ze dne 1. září 1998 bez čj. nejsou uvedeny Mateřská škola Bohuňovice, ul. 6. května a Mateřská škola Bohuňovice, Loděnická, které se staly součástmi školy ke dni 1. prosince 2002.

Ve školním roce 2002/2003 navštěvuje 13 tříd 1. - 9. ročníku 284 žáci. Kapacita školy je využita na 64 %.

Objekt školy tvoří hlavní budova s učebnami, sborovnou, kanceláří a kabinety, která je propojena s pavilónem tělocvičny. Odděleně je postavena budova školní jídelny, v níž jsou samostatné místnosti dvou oddělení školní družiny (ŠD), do které je přihlášeno 50 žáků.

Výuka je organizována podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, jako cizí jazyky jsou vyučovány anglický jazyk a německý jazyk.

Rada školy není zřízena.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a sledovanému průběhu vzdělávání ve školním roce 2002/2003
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a sledovanému průběhu vzdělávání ve školním roce 2002/2003
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v předmětech český jazyk, matematika, přírodopis a přírodověda ve školním roce 2002/2003

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení personálních podmínek vzdělávání a výchovy se s ohledem na předmět inspekce vztahuje k celé škole. Velmi dobré personální podmínky z hlediska odpovídající kvalifikace vyučujících měly pozitivní vliv na kvalitu výuky.

Činnost předmětových komisí a metodického sdružení je plánovitá. Je vytvořen účinný systém jejich vedení. Cíle, které si metodické orgány stanovily, jsou důsledně realizovány. Velmi dobře plní svou poradní funkci, mají přímý vliv na zvyšování kvality vzdělávání a přispívají k účinnému řízení chodu školy. Zápisy z jejich jednání dokládají dobrou spolupráci všech pedagogů v rámci mezipředmětových vztahů. O výsledcích své práce pravidelně poskytují informace na jednáních pedagogické rady. Kladem je spolupráce předmětových komisí

s metodickým sdružením. Dílčí rezervy v činnosti metodického sdružení se projevily v plánování učiva v návaznosti na učební osnovy.

Uvádění začínajících pedagogů není systematické zejména v oblasti jejich seznamování s metodikou výuky. Příležitostně jsou realizovány vzájemné hospitace v částech vyučovacích hodin. Vedení školy podporuje užívání netradičních přístupů a postupů spojených s aktivním podílem žáků ve výuce zejména na 1. stupni.

Systém vnitřní kontroly je součástí organizační struktury školy a je zaměřen na všechny oblasti její činnosti. Nedostatky zjištěné při kontrolách jsou s pracovníky projednávány a následně jsou přijímána účinná opatření k nápravě. Realizace kontroly ve vyučovacích hodinách však není vyhovující z hlediska četnosti hospitací, stanovení priorit i počtu sledovaných jevů. Vedení školy nezískává dostatek podkladů pro hodnocení úrovně výchovně-vzdělávacího procesu a k posouzení plnění učebních osnov.

Pro další vzdělávání pedagogických pracovníků ředitel školy vytváří organizační a finanční podmínky potřebné pro realizaci plánu personálního rozvoje v souvislosti s postupným zkvalitňováním podmínek pro výchovně-vzdělávací proces.

Dobrou úroveň řídicí práce si škola úspěšně vytváří prostor pro uspořádání vazeb plynoucích z propojení koncepce školy se zájmy subjektů podílejících se na jejím životě (obec, rodiče).

Organizační uspořádání je přehledně vyjádřeno v organizačním schématu, kompetence jsou jasně vymezeny. Vedoucí pracovníci školy vytvářejí nestresující podmínky pro práci všech zaměstnanců. Dokumentace související s organizací chodu školy je výborně zpracována, přehledně a funkčně uspořádána. Řád školy obsahuje všechna předepsaná ustanovení. Informační systém je funkční. Předávání informací mezi vedením a pracovníky školy i mezi školou a rodiči je organizačně zajištěno. Veřejnost je o životě školy informována prostřednictvím obecního periodika Pohledy.

Personální podmínky umožňují úspěšnou realizaci vzdělávacího programu, mají velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Okolí komplexu budov školy je dotvářeno okrasnými dřevinami, pozemkem pro pěstitelské práce a hřištěm pro sportovní aktivity. Prostředí školy působí podnětně a je účelně využíváno v rámci výuky, pro relaxaci žáků i jejich mimoškolní vyžití.

Učebny jsou prostorné, světlé, odstíněné žaluziemi a vzrostlými stromy. Starší renovovaný žákovský nábytek je v každé učebně doplněn jednou soupravou s nastavitelnou výškou. Organizace výuky je komplikována tím, že některé odborné pracovny slouží současně jako kmenové učebny. Samostatná je pouze počítačová učebna a cvičná kuchyň.

Stav školního prostředí svědčí o průběžně prováděné údržbě a péči provozního personálu o čistotu. Na estetizaci interiéru se podílejí zejména žáci a vyučující.

Pro výuku sledovaných předmětů škola žákům poskytla vhodné učebnice jednoho nakladatelství. V českém jazyce jsou zajištěny soubory doplňkové četby pro jednotlivé ročníky. Fond učebních pomůcek umožňuje plnit vzdělávací program školy, je v malé míře inovován ze současné nabídky. Škola postrádá zejména novější nástěnné mluvnické přehledy, pro geometrické učivo různé druhy stavebnic. Dobře zastoupená a využívaná je didaktická a informační technika.

Vedení školy sleduje funkčnost materiálního vybavení a jeho účelné využití ve výuce. ČŠI pozitivně hodnotí, že v zájmu zkvalitnění výuky informatiky a možnosti jejího zavedení již od

7. ročníku škola vyvíjí cílevědomé úsilí k získání pěti multimediálních počítačů s cílem jejich instalace a zapojení do sítě v počítačové učebně. Účelné a systematické využívání počítačů v rámci širokého spektra dokládají výsledné práce žáků.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy v základní škole jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacího programu školy

- **Učební plán vzdělávacího programu je dodržen.** Ve 2. ročníku jsou s ohledem na vysoký počet žáků děleny jedna hodina týdně dotace českého jazyka a jedna hodina matematiky. **Ve škole se vyučuje podle platných učebních osnov.** V realizaci výchovně-vzdělávacích cílů ve školním roce 2002/2003 byl zjištěn nesoulad výuky s učebními osnovami. V předmětech český jazyk a matematika ve 2. - 5. ročníku bylo probíráno učivo nad rámec učebních osnov a tím docházelo k přetěžování žáků. Ve 4. a 5. ročníku nebyl do výuky přírodovědy a vlastivědy zařazen tematický celek výchova ke zdraví.
- **Průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech je v povinné dokumentaci zachycen s dostačující průkazností.**
- **Systém kontroly plnění učebních osnov není dostatečně účinný.** Zjištěné nedostatky prokázaly dílčí rezervy v kontrolní činnosti vedení školy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a matematika na 1. stupni

Vzdělávání a výchovu v předmětech český jazyk a matematika v plném rozsahu zabezpečují učitelky splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Pečlivá bezprostřední příprava vyučujících se projevila v promyšlené účelné organizaci výuky, a volbě vhodných metod a forem práce vzhledem ke stanoveným výchovně-vzdělávacím cílům. V úvodu hodin nebyly tyto cíle vždy jasně formulovány, v některých případech chyběla vstupní motivace.

K dynamičnosti výuky přispělo zařazování prvků problémového učení a Daltonského systému, práce s chybou, učení hrou, řešení zajímavých úloh i vhodně volených soutěží. Udržení zájmu o probírané učivo, vzájemnou komunikaci žáků a jejich spolupráci podporovalo zejména plnění úkolů spojených s pohybem v prostoru učebny a skupinová práce. Žáci byli vhodně zapojováni do vyvozování učební látky, probírané učivo jim bylo prezentováno v širších souvislostech a v návaznosti na praktické využití. Většinou přiměřeně jejich schopnostem bylo procvičováno pamětní počítání i vedení k logickým postupům při řešení slovních úloh. V českém jazyce byla rozvíjena schopnost sdělovat své myšlenky

a užívat mateřský jazyk v jeho mluvené i písemné podobě, v matematice byli žáci vedeni k přesnému vyjadřování s využitím odpovídající terminologie.

Ke zvýšení názornosti a efektivnějšímu procvičování učiva přispívalo využívání manipulačních karet, doplňkových učebních textů, pracovních sešitů, kvalitně připravených tabulí, doplňujících úkolů ve formě pracovních listů a učebních pomůcek zhotovených svépomocí.

Převládalo začleňování účinných relaxačních technik a dodržování zásad hygieny při čtení a psaní. Pracovní atmosféra byla klidná, komunikace bezproblémová. Průběžná zpětná vazba poskytovala oboustranné informace o míře pochopení učební látky. V českém jazyce byl

zohledňován žák s diagnostikovanou poruchou učení. Závěry hodin byly využívány ke shrnutí učiva, ke stručnému zhodnocení, ojediněle k sebehodnocení žáků.

Pracovní sešity jsou většinou pravidelně kontrolovány. Chybí větší důslednost ve vedení žáků k provádění oprav chybných jevů, úpravě i čitelnosti písma. Rezervy byly zjištěny v zápisech slovních úloh. Prostřednictvím žákovských knížek jsou rodiče žáků informováni o průběžných výsledcích svých dětí ve všech složkách předmětů.

Do výuky a kontrolovaných písemných prověrek bylo zařazeno učivo, které není učebními osnovami pro dané ročníky stanoveno. Tuto skutečnost dokládají také zápisy v třídních knihách. Rozšiřující učivo bylo probíráno se všemi žáky bez ohledu na jejich rozdílné schopnosti. Zařazováním učiva nad rámec učebních osnov jsou žáci přetěžováni a je omezován prostor pro důkladné zvládnutí stěžejního učiva.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika na 1. stupni měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech přírodověda a přírodopis

Na kvalitě vzdělávání se neprojevila skutečnost, že jedna z vyučujících nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na 1. stupni základní školy.

Učební celky probíraného učiva přírodovědy a přírodopisu jsou uspořádány v souladu s učebními osnovami. V přírodovědě a vlastivědě však ve školním roce 2002/2003 nebylo probíráno učivo formující postoje žáků ke zdravému životnímu stylu, výchova ke zdraví.

Výuku přírodopisu zefektivňuje odborná pracovna, která je současně kmenovou učebnou. Cíle stanovené učebními osnovami umožňuje plnit fond převážně starších, funkčních učebních pomůcek.

Do výuky byly zahrnuty jak cíle poznávací a s nimi spjaté dovednosti, tak cíle výchovné, orientované na formování osobnostních vlastností žáků, zejména na vytváření pozitivních vztahů k přírodě. Převládá opakovací a výkladový typ vyučovacích hodin, během nichž byl často uskutečňován řízený rozhovor, ve kterém se učitelky opíraly o výchozí znalosti žáků. Nechyběla podpora aktivního učení s přímým podílem žáků na průběhu hodiny, spočívajícím ve využití efektivních metod, např. skupinová práce a čerpání poznatků z dalších zdrojů informací. Uplatnění principu názornosti umožňovaly učební pomůcky běžné i vysoké profesionální úrovně (snímací kamera) včetně pomůcek zhotovených svépomocí.

Ke zjištěným negativům patřily časová nevyváženost v rozvržení některých vyučovacích hodin a příliš rozsáhlý verbální projev učitelky. Ojediněle se v průběhu výuky vyskytly nedostatky ve věcné a odborné správnosti a formulační nepřesnosti. Nevhodné bylo také tolerování kusých odpovědí žáků.

Kontrolou žákovských knížek byla zjištěna nízká četnost známek, v některých třídách převládala písemná forma zkoušení.

Komunikace mezi učitelkami a žáky měla dobrou úroveň, žáci však nebyli důsledně vedeni k souvislému slovnímu projevu a k rozvíjení řečových dovedností.

Ve většině vyučovacích hodin byli žáci vhodně motivováni. V závěru vyučovacích jednotek však často chybělo zhodnocení práce žáků a splnění výukových cílů.

Výuka přírodovědných předmětů měla velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

- Pro zhodnocení výsledků vzdělávání a výchovy škola využívá vlastní i publikované evaluační nástroje.

- V rámci využití vlastních evaluačních nástrojů je vytvořen komplexní systém pravidelného zjišťování výsledků vzdělávání. Na základě vyhodnocení kontrolních písemných prací jsou přijímána opatření směřující ke zlepšení s následně prováděnými kontrolami plnění těchto opatření.

V hodnocení kvality průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy jsou zahrnuta zjištění z hospitací provedených u vyučujících sledovaných předmětů, kontroly a studia vyžádané dokumentace školy a písemných záznamů žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy měly celkově velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené v posledním platném rozhodnutí MŠMT o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení se neshodují s údaji uvedenými ve zřizovací listině. V souvislosti s přechodem mateřských škol Bohuňovice, ul. 6. května a Bohuňovice, Loděnická pod správu ZŠ Bohuňovice ke dni 1. 12. 2002 byla podána žádost o změnu zařazení do sítě. Nové rozhodnutí nebylo ke dni inspekce vystaveno.
- Škola se zúčastnila realizace projektu v rámci aktivity Comenius 1. Vypracovaný projekt splnil výběrová kritéria stanovená Evropskou Komisí.
- Pravidelná účast žáků školy v soutěžích:
  1. Celostátní výtvarná soutěž organizovaná MV ČR (2003) - 3. místo
  2. Tělovýchovná soutěž branného charakteru (2002) - 1. místo
  3. Okresní zdravotnické soutěže - zpravidla 1. - 2. místo
- Ve spolupráci s Pedagogickou fakultou UP Olomouc se škola úspěšně prezentuje žákovskými výrobky zhotovenými ve školních dílnách. Výrobky s příslušnou dokumentací jsou využívány pro praktickou přípravu studentů vysoké školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina pro Základní školu Bohuňovice, okres Olomouc ze dne 13. března 2003
2. Rozhodnutí Školského úřadu Olomouc o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 273-02 ze dne 22. 3. 1996
3. Informační výpis ze zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení bez čj. ze dne 1. září 1998
4. Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vztahující se ke školnímu roku 2002/2003: třídní knihy hospitovaných tříd, třídní výkazy a katalogové listy žáků všech tříd, rozvrh hodin, školní řád, záznamy z jednání pedagogické rady, personální dokumentace - doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání všech pedagogických pracovníků
5. Učební plán a učební osnovy vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 a tematické plány učiva sledovaných předmětů na školní rok 2002/2003
6. Čtvrtletní a pololetní písemné práce z matematiky žáků 6. – 9. ročníku ve školním roce 2002/2003 včetně analýzy výsledků

7. Písemné prověrky z českého jazyka a matematiky žáků 4. a 5. ročníku ve školním roce 2002/2003
8. Vzorek žákovských knížek, sešitů a pracovních sešitů v hospitovaných třídách
9. Roční plán práce, měsíční plány práce
10. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002
11. Hospitační záznamy vedení školy za školní rok 2002/2003

ZÁVĚR

- *Pro vzdělávání a výchovu žáků jsou v základní škole vytvořeny téměř optimální personální podmínky. Kvalita sledované výuky nebyla nepříznivě ovlivněna skutečností, že se na ní podílela učitelka bez požadované odborné a pedagogické způsobilosti. Metodické orgány mají přímý vliv na zvyšování kvality vzdělávání. V systému práce se začínajícími učiteli a kontrolní činnosti vedení školy byly zjištěny nedostatky. Pro práci všech zaměstnanců vytvářejí vedoucí pracovníci nestresující podmínky.*
- *Materiálně-technické vybavení školy umožňuje realizovat výuku sledovaných předmětů podle zvoleného vzdělávacího programu. Vybavení učebními pomůckami, didaktickou a informační technikou je dle finančních možností školy doplňováno. Využívání učebních pomůcek v procesu vzdělávání a výchovy je vedením školy sledováno.*
- *Učební plán zvoleného vzdělávacího programu je ve školním roce 2002/2003 dodržen. Ve 2. ročníku je účelně využito dělených hodin k procvičení a upevnění probrané učební látky. Výuka v předmětech český jazyk a matematika ve 2. – 5. ročníku neprobíhá v souladu s učebními osnovami. Bylo probíráno učivo nad rámec učebních osnov, rozšiřující učivo není zařazováno podle rozdílných schopností žáků. V přírodovědě a vlastivědě ve 4. a 5. ročníku nebyl probírán tematický celek výchova ke zdraví.*
- *V průběhu výuky byly uplatňovány poznatky z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, kultivovaná komunikace a vlný přístup učitelek k žákům. Ve výuce byly používány metody a formy práce podporující aktivitu žáků.*

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Zdeněk Krejčířík	Krejčířík v. r.
Členka týmu	Mgr. Danuše Zálešáková	Danuše Zálešáková v. r.

V Olomouci dne 23. května 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. květen 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Vladimír Čtvrtlík	VI. Čtvrtlík v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor školství, mládeže a tělovýchovy Kosmonautů 8, 779 00 Olomouc	2003-06-16	132 247/03
Zřizovatel: Obec Bohuňovice OÚ Bohuňovice 6. května 109 783 14 Bohuňovice	2003-06-16	132 248/03

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány